

Bilgisayar Teknolojileri Programı Mezunu Öğrencilerinin Çalışma Durumları ve Yetkinlikleri ile İlgili Görüşleri*

Tuğrul AKTAŞ¹

Özet

Bu araştırmada, Yalova Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Teknolojileri Mezunu Bölümünden mezun öğrenciler üzerinde yapılmıştır. 2009-2012 arasında mezun olan öğrencilerden 85'ine ulaşılmış şu anda çalışıp çalışmadığı, çalışıyorsa hangi sektörde çalıştığı, bilgisayar sektöründe çalışıyorsa iş bulma sürecinin nasıl olduğu, farklı sektöre çalışıyorsa nedeni? Mezun olduğunda mesleki yeterliliği hakkındaki düşüncesi, şu andaki meslek yeterliliği hakkında düşüncesi, okulda verilen eğitimin iyileştirilmesi hakkında görüşleri sorulmuştur.

Araştırmada, mezunların doğrudan kendi mesleğini yapanların %15'e yakın, dolaylı olarak bilgisayar alanında çalışanlarla, farklı alanda çalışanların oranlarının birbirine denk olduğu görülmüştür. Farklı alanda çalışma nedeninin, iş sahasının olmaması (%32) ve kendini mesleki alanda yeterli hissetmemesi(%27) ifadeleri öne çıkmıştır. Mezunların önemli bir kısmı okulda verilen eğitimin daha fazla uygulama ve proje bazlı olması gerektiğini ifade etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilgisayar Teknolojileri Eğitimi, Mezun Görüşleri, Mesleki Eğitim.

THE VIEW OF THE INFORMATION TECHNOLOGIES PROGRAMME GRADUATES CONCERNED WITH THE WORKING STATUS AND COMPETENCE

Abstract

This research was made on graduated students who finished Yalova Vocational School of Higher Education. In this research, the researcher contacted to 85 students that was graduated between the years of 2009-2011 and was examined their opinions whether they had been working or not. If they were working in which field they were working and if they were working on Information Technologies field how the finding a job process had been and the reason of it if the graduate had been working in different area. The researcher also asked the opinion of the graduate about his vocational qualifications when he finished school and his current thoughts to improve the quality of the education in the school.

In the research It was discovered that It was about %15 who were working on their own field and , who were indirectly working in the Information Technologies was equal to the graduates who were working on different fields. The prior reasons of working in different job areas were lack of work area Information Technologies(%32), feeling inefficiency in the

* Bu makale 3.Uluslararası Meslek Yüksekokulu Sempozyumu'nda özet bildiri olarak yayınlanmıştır.

¹ Tuğrul Aktaş, Yalova Üniversitesi Myo, taktas@yalova.edu.tr

profession(%27). Majority of the graduates declared that there should have been more Project Based Education in the school.

Key Words :Information Technologies Education, The Views of the Graduates,Vocational Educaion.

Giriş

Bir ülkenin refahı ve huzuru için insanların kendisini güven içinde hissetmeleri gerekmektedir. İnsanların gelecek endişesi taşımaması, günlük gereksinimlerini maddi ve manevi anlamda karşılamaları, onları mutlu ve huzurlu kılar. Bu durumun gerçekleşmesi için insanların bir işe sahip olması temel şartlardan biridir. Sanayi ve bilgi toplumunda en fazla istihdam alanı ara eleman iş gücüdür. Ülkemiz politikası da gençlerin önemli bir kısmının meslek liselerinde akabinde meslek yüksekokullarında eğitim vererek, yetkin olmasını ve ara eleman olarak iş dünyasında yerlerini almasını sağlamayı hedeflemektedir. Bu amacın gerçekleşmesi için Meslek lisesi ve meslek yüksekokullarının açılmasına, ihtiyaç duyulan alan ve dallarda işçi yetiştirilmesine önem verilmektedir.

1990'larla başlayan bilgisayar ve internetin hayatımıza girmesinden dolayı yaşantımızın tüm alanlarında ve tüm iş kollarında bilgi ve teknolojiyi iyi kullanabilen ara elemanlara ihtiyaç vardır. Pazarlamadan reklama, iletişimden eğlence alanlarına kadar hayatımıza giren bilgi ve iletişim teknolojilerine hakim, onları iyi kullanabilen ve katma değer üreten ara elemanlara oldukça fazla ihtiyaç duyulmaktadır. Bundan dolayı meslek liselerinde ve meslek yüksekokullarında başlıca açılan alan bilgisayar teknolojileri bölümleri olmuştur.

Bu çalışmada meslek yüksek okullarında bilgisayar teknolojileri bölümünden mezun olan öğrencilerin istihdam durumları araştırılmıştır. Aynı zamanda öğrencilerin mevcut iş sahasını ve meslek yüksekokulundaki eğitimin değerlendirmelerini yapması ve onların gözünden meslek yüksekokullarındaki eğitimin iyileştirilmesi için önerilerin ne olduğunu tespit için gerçekleştirilmiştir.

İlgili Literatür

Bilişim teknolojilerindeki gelişmelerin çizgisine bakıldığında en kapsamlı değişikliklerin yaşandığı dönemin 1990'lı yılların başı olduğu görülmektedir. 1990'lı yıllarda bilgisayarların hızının ve kapasitesinin baş döndürücü biçimde gelişmesi önce bilgisayar ağlarından oluşan modelleri, sonrasında da ağların birbirine bağlanması ile geniş alanlara yayılmış tek merkezden de idare edilebilen sistemleri karşımıza çıkarmıştır. Yine aynı dönemlerde, yazılım teknolojisi de donanım teknolojisi kadar hızla değilse bile yakın düzeyde bir değişim göstermiş; programlama dilleri, sistem yazılımları, verimlilik araçları ve uygulama yazılımları alanında çok sayıda çözüm ve ürün pazarlara sunulmuştur(Süygün, 2007).

Teknoloji alanındaki gelişmeler ve yenilikler insanoğlunun yaşamına birçok alanda büyük kolaylıklar sunmaktadır. Özellikle bilgisayarların elektronik bilginin işlenmesi, saklanması, paylaşılması ve ulaşılmasında sağladığı büyük kolaylık ve verimlilikler nedeniyle eğitim, bankacılık, sağlık ve iletişim gibi birçok sektörde bilgisayar yaygınlık oranları giderek artmaktadır(Tekinarslan, 2008).

Son 25-30 yıldır yaşanan bilgi çağının yarattığı bilgi ekonomisi, yeni istihdam şekilleri ortaya çıkarmış, işgücü profilini de buna göre hızla değiştirmiştir. Bilgi toplumunun küreselleşmiş dünyasında ekonomi, bilgiye ve bilgili insan gücüne bağlı hale gelmiştir. Küresel bilgi toplumu içindeki yarışma, çoklu beceriye ve yaşam boyu öğrenme kapasitesine sahip olan işgücüne ihtiyacı artırmıştır. Nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi işinin rastgele değil bir plan dâhilinde yapılması gerekmektedir. Bilindiği gibi hükümetlerin karşılaştıkları temel sorun kıt kaynakların birbiri ile rekabet eden ihtiyaçlar arasında nasıl paylaşılacağıdır. Kıt üretim kaynakları sermaye, emek, toprak ve diğer doğal kaynaklardan oluşurken; rekabet eden ihtiyaçlar “tüketim” ve “yatırım” olarak iki genel grupta toplanabilir. Tüketim ihtiyaçlarının karşılanması anlamına gelirken, yatırım gelecekte mal ve hizmet üretmek için kapasite oluşturulması anlamına gelmektedir(Biçerli, 2011). Bu mal ve hizmetlerin üretilmesi için ara elemana ihtiyaç vardır. Her sektörde bilgisayarın kullanılmasından dolayı firmalar bu teknolojiyi etkin kulanabilen ara elemana ihtiyaç duymaktadır. Bu elemanların yetiştirilmesi noktasında da Meslek liseleri ve Meslek yüksekokulları bu görevi üstlenmektedir. Bu alanda eğitim veren kurumların temel amacı şöyledir;

Her geçen gün önem kazanan bilgisayar teknolojisi eğitimi öğrencilerimize en doğru şekilde öğretmek, detaylı uygulamalarıyla sunmak ve bilgi teknolojileri konusunda endüstrinin ihtiyacı olan ara eleman ihtiyacını karşılamaktır. Bu şekilde sektörün ihtiyaç duyduğu nitelikli, teknolojiyi bilen, bildiğini üretime katabilen öğrenciler yetişmektedir. Bilgi toplumu olma yolundaki ülkemizde, büyük gereksinim duyulan bir alanda meslek edindirmek amacıyla açılan bu bölüm, programında bilgisayar donanım ve yazılım teknolojileri üzerine kurulu dersleri bulundurulur(<http://myo.zirve.edu.tr/icerik/akademik-birimler/bilgisayar-programciligi>).

Meslek yüksekokulları incelendiğinde bir çoğunda bilgisayar programcılığı veya türevlerinin bölüm olarak açıldığını görmekteyiz. Bilgi çağında olmamız ve herkesin bu çağda ona uygun bir işte çalışma isteğinden dolayı bu bölümlere oldukça fazla talep vardır. Her ne kadar bu talep diğer bölümlere göre fazla olsada Eğitim sisteminin genelinde olduğu gibi meslekî teknik eğitimde de bir çok sorun çözüm beklemektedir. “Şûra Kararlarında” ve “Kalkınma Plânlarında” atılan önemli teorik temeller uygulanmaya yeterince yansımamıştır. Genel eğitim sorunları karşısında meslekî eğitim gölgede kalmıştır. Sözgelimi Okul-Sanayi iş birliği yeterince geliştirilemediği için, meslekî eğitim büyük ölçüde uygulamaya geçememiştir(Akyaç, 2002).

Mevcut sorunların çözümlenmemesi ve sürekli bilgisayar teknolojileri alanında yeni mezunların iş hayatına atılması bu kişilerin istihdamında da oldukça zorluklara neden olmaktadır. Talepten fazla arz olması, ya da arzın niteliğinin düşük olması, ürünün ve hizmetin kaliteli olmamasını ve ya piyasadaki iş gücününün işe yerleşememesi problemlerini beraberinde getirmektedir.

Meslek yüksekokulları bilgisayar teknolojileri bölümünden mezun olan öğrencilerin mevcut iş durumlarını, onların bakış açısıyla meslek yüksekokullarındaki bilgisayar teknolojileri bölümünün ders içeriklerini ve derslerin işleniş biçimlerini değerlendirmek bu araştırmanın problemini oluşturmaktadır.

Yöntem

Örnekleme grubu olarak 2010-2011 ve 2011-2012 eğitim- öğretim yıllarında Yalova üniversitesi Yalova meslek yüksekokulu bilgisayar teknolojileri bölümünden mezun

öğrenciler seçilmiştir. Bu iki yılda mezun olan öğrenci sayısı 148 kişidir. Mezun olan öğrencilerden 85 kişiye ulaşılmıştır. Bu öğrencilere öğrenimlerine devam edip etmedikleri, ediyorlarsa hangi öğretim kurumlarında devam ettikleri, şu anda çalışıp çalışmadıkları, çalışıyorlarsa hangi iş kolunda çalıştıkları, iş arama esnasında karşılaştıkları sorunları, çalışma hayatında karşılaştıkları sorunları, daha iyi bir iş bulmaları için ne gibi niteliğe sahip olmaları gerektiğini, daha iyi niteliğe sahip olması için okuldaki eğitim öğretimde nasıl bir iyileştirme yoluna gidilmesi açık uçlu soru olarak sorulmuştur. Verilen cevaplar kategorize edilmiş ve istatistiki kurallara göre tablolara yansıtılıp yorumlanmıştır.

Bulgular

Tablo 1: Mezun Öğrencilerin “Cinsiyet” Değişkenine Göre Dağılımı

Gruplar	<i>f</i>	%
Kız	39	45,8
Erkek	46	54,2
Toplam	85	100,0

Mezun öğrencilerin yaklaşık %45’i kız, %55’i erkektir. Yalova için bölümde kız ve erkek öğrenci oranlarının birbirine yakın olduğu görülmektedir.

Tablo 2: Mezun Öğrencilerin “Bir Üst Seviyede Eğitime Devam Ediyor mu? İfadesinin Dağılımı

Gruplar	Evet	%	Hayır	%
Kız	25	37,3	14	77,7
Erkek	42	62,7	4	
Toplam	67	100,0	18	22,3

Bir üst seviyede eğitimine devam edenlerden %37,3’ü kız, %62,7 si erkektir. Farklı bir ifade ile kızların %64,1’i eğitimine devam ederken, %35,9 gibi büyük bir kısmı ise eğitim öğretim hayatını sonlandırmaktadır. Erkeklerde sonlandırılanların oranı sadece %8,6’dır. Erkeklerin özellikle askerlikten dolayı 4 yıllık fakülterlere devam ettiği düşünülebilir. Batı şehrinde yaşamamıza rağmen kızların ve/veya ailelerinin 2 yıllık eğitimi yeterli gördüğü ve bu yüzden üst seviyede eğitim aldırmadığı düşünülebilir. Batı bölgesinde bu oranın oldukça yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 3: Eğitimine Devam Eden Öğrencilerin Devam Ettiği Okul/Bölüm Dağılımı

Gruplar	Kişi Sayısı	Toplam Kişi Sayısı
Dikey geçiş ile bilgisayar öğretmenliği yada bilgisayar mühendiliği (sistem mühendiliği- yazılım mühendiliği vs.)	13	17
Dikey geçiş sınavı ile bölüm dışında (fizik, istatistik vs)	4	
Açık Öğretim Fakültesi	47	47
Tekrar LYS ile yeni bir fakültede okuyan	3	3

Mezun öğrencilerin yaklaşık %23'ü 4 yıllık örgün eğitimde okumaktadır. Bu önemli bir başarı oranıdır. Bir üst seviyede eğitimine devam edenler arasında ise bu oran yaklaşık %30'dur. Bu bölümden öğrencilerin önemli bir kısmının örgün eğitimle eğitim hayatına devam ettikleri görülmektedir.

Tablo 4: Mezun Olduktan Sonra Bir İş Yerinde Çalıştınız mı? İfadesinin Dağılımı

Gruplar	<i>f</i>	%
Evet	65	76,4
Hayır	20	23,6
Toplam	85	100,0

Mezun öğrencilerden %76,4'ü mezun olduktan sonra bir iş yerinde çalışmışlardır. Ülkemizde gençler arasındaki işsizlik oranının %25 civarında olduğu düşünülürse, mezun öğrencilerin ülke gerçeği ile örtüştüğü düşünülebilir.

Tablo 5: Şu Anda Çalışıyor musunuz? İfadesinin Dağılımı

Gruplar	<i>f</i>	%
Evet	53	62,3
Hayır	32	37,7
Toplam	85	100,0

Mezun öğrencilerden %62,3'ü şu anda bir iş yerinde çalışmışlardır. 12 kişi sezonluk işe girdiklerinden ya da işi sevmediklerinden işten ayrıldığını beyan etmiştir.

Tablo 6: Çalışanların Sektör Bazında Dağılımı

Gruplar	Kişi Sayısı	%
Sağlık	8	15,1
Üretim (Fabrika)	4	7,5
Hizmet	6	11,3
Pazarlama	20	37,8
Bilişim	9	17,0
Diğer	6	11,3

Mezun öğrencilerden çalışanlar arasında sadece %17'si bilişim alanında çalışmaktadır. Çalışmayanları da işin içine kattığımızda bu oran %10,6'ya düşmektedir. Bilişim sektöründe çalışan bu kişilerden yalnız 2 kişi kendi işini yapmaktadır. Bunlar “home ofis” mantığı ile web siteleri tasarlayarak özel müşteribis olmaya çalışmaktadır. Mezun öğrencilerin çok azının kendi sektöründe çalışabilmesi, ya öğrencilerin yetkinliklerinin azlığı ya da iş sahasında arzı karşılayacak talebin olmadığı anlamına gelebilir.

Tablo 7: İş Yerinde Bilgisayar İle İlgili Bir İşte mi Çalışıyorsunuz? İfadesinin Dağılımı

Gruplar	<i>f</i>	%
---------	----------	---

Evet	14	26,4
Hayır	39	73,6
Toplam	53	100,0

Bir iş yerinde çalışıp işi doğrudan bilgisayar ile ilgili olanların oranı %26,4'tür. Tüm mezunların arasında bu oran %16,4'e inmektedir. Bu da gösteriyor ki bölüm mezunların çok büyük bir kısmı farklı alanlarda çalışmak zorunda kalıyor ya da çalışma hayatına giremiyor. Doğrudan 9 kişinin bilişim sektöründe çalıştığı düşünülürse sadece 5 kişi farklı sektörde; ama bilgi işlem dairesi gibi departmanlarda çalıştığı anlaşılmaktadır. Bu da bilişim sektörü dışında bilgisayar ile ilgili birimde çalışma oranında oldukça düşük olduğu anlamına gelebilir.

Tablo 8: İşinizde Bilgisayar Kullanım Bilgisine İhtiyaç Duyuyor musunuz? İfadesinin Dağılımı

Gruplar	<i>f</i>	%
Evet	32	60,3
Hayır	21	39,7
Toplam	53	100,0

Çalışanlardan %60,3' ü bilgisayar kullanımı bilgisini kullandıklarını ifade etmiştir. Bu da bilgisayar teknolojisinin çalışma hayatına ne denli girdiği anlamına gelebilir.

Tablo 9: Okulda Öğrendiğiniz Bilgilerin Ne Kadarını İş Hayatınızda Kullanıyorsunuz? İfadesinin Dağılımı

Gruplar	<i>f</i>	%
Hiç	0	,0
Çok Az	16	50,0
Biraz	12	37,5
Çok	4	12,5

Bilgisayar kullanımını yapan 32 kişiye, çalışma hayatınızda okulda öğrendiğiniz bilgilerin ne kadarını kullanıyorsunuz sorusu sorulmuştur. Aşağıdaki tablo incelendiğinde bu kişilerin %50'sinin okuldaki bilgilerin çok azını iş hayatında kullandıklarını ifade ettikleri anlaşılmaktadır. Sadece %12,5'i okuldaki bilgileri iş hayatında çok kullandığını ifade etmiştir.

Bu veri biraz daha incelendiğinde bilişim sektöründe çalışanların vermiş olduğu cevaplara baktığımızda, sadece dokuz kişiden 2'si çok ibaresini, 4 'ü biraz ibaresini, 3'ü ise çok az ibaresini belirtmiştir. Bu sektörde çalışıp okul bilgisinden çok yararlanan kişi sayısının iki olması üzerinde durulması gereken bir husustur.

Tablo 10: İş Ararken Ne Tür Zorluklarla Karşılaştınız? İfadesinin Dağılımı

Gruplar	<i>f</i>
Yaşadığım ilde programcılıkla ilgili iş sahasının az olması	60
Tecrübeye sahip olmamam	37
Çok düşük maaş ve/ veya sigortasız çalışmam için teklif	12

edilmesi	
Yeterli bilgiye sahip olmamam/ kendime güvenemem.	42
Adamımın/dayımın olmaması	58

Mezun öğrencilere iş arama esnasında ne tür zorluklarla karşılaştığı sorulduğunda bunu cevaplamaları için yukarıdaki yönlendirici ifadelerin yanında diğer ifadesi de konmuştur. Kimse diğer ifadesini işaretlememiş olup en fazla üç sık işaretleme hakkı olan mezun öğrencilerin bu soru için dağılımı yukarıdaki gibidir. Dağılımda dikkat çeken unsur 85 kişiden 42 kişinin yeterli bilgi ve güvene sahip olmadığını ifade etmesidir. Aynı zamanda programcılık alanında iş sahasının az olması da dikkat çeken zorluklar arasındadır. Dayısının ve bunun yanında tecrübeye sahip olmaması da çok önemli derecede ifade edilmiştir.

Tablo 11: Alanınızda Yetkin Olduğunuzu Düşünüyor musunuz? İfadesinin Dağılımı

Gruplar	<i>f</i>	%
Evet	16	18,8
Hayır	69	81,2
Toplam	85	100,0

Mezun öğrencilerin sadece %18,8'i alanında yetkin olduğunu düşündüklerini ifade etmiştir. 69 mezun öğrenci ise bu soruya olumsuz cevap vermiştir. Bir önceki soruda bu ifadenin 42 olmasının ve bu rakamların birbirleri ile denk olmamasının sebebi orada en fazla üç sınırlandırması yaparak diğer üç ifadenin kendisinin yetkinliğinden daha fazla rol oynadığını düşünmesinden kaynaklanabilir.

Tablo 12: Okuldan Yeterli Bir Eğitim Aldığını Düşünüyor musunuz? İfadesinin Dağılımı

Gruplar	Kişi Sayısı	%
Hayır Yetersiz	30	35,3
Biraz Yeterli	31	36,5
Kısmen Yeterli	19	22,3
Çok yeterli	5	5,9

Okuldaki alınan eğitimin çok yeterli olduğu sadece 5 öğrenci ifade ederken, biraz yeterli ve yetersiz diyenlerin toplamı %71,8'dir. Bu mezun öğrencilerin gözünden bakıldığından onların okuldaki eğitimden memnun olmadıkları anlamına gelebilir.

Tablo 13: Okuldaki Eğitimin Daha Verimli Olması için Ne Önerirsiniz? İfadesinin Dağılımı

Gruplar	<i>f</i>	%
Staj dikkate alınmalı/ ciddi bir iş yerinde (bilgisayarcıda) yapılmalı	22	25,9
Daha çok uygulamaya yönelik ders işlenmeli	37	43,5
Daha güncel ders içeriği olmalı	9	10,6
Daha çok bireysel projeler üzerinde durulmalı	7	8,3
Hocalar daha çok öğrencilerle ilgilenmeli	6	7,0

Dersler daha zevkli hale getilmeli	4	4,7
Toplam	85	100,0

Öğrencilerin en fazla önerdiği (%43,5) ifade daha çok uygulamaya yönelik derslerin işlenmesidir. Yine uygulamaya yönelik stajın önemli bir faktör olduğunu, stajın dikkate alınması gerektiğini ve ciddi bir iş yerinde ki özellikle bilgisayar firmasında yapılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Bu ifadeyi öğrencilerin ¼ 'ü belirtmiştir.

Tablo 14: Öğrenciliğinizde Çalışkan Öğrenci Gibi Hakkını Vererek Çalıştınız mı? İfadesinin Dağılımı

Gruplar	f	%
Kesinlikle Evet	14	16,5
Yeterince	19	22,3
Biraz	38	44,7
Hayır	14	16,5
Toplam	85	

Çalışkan bir öğrenci gibi derslerin hakkını vererek ders çalıştınız mı ifadesine öğrencilerin toplamda %60'a yakını olumsuz cevap vermişken, %40'a yakını olumlu cevap vermiştir. Burada mezun öğrencilerin öz eleştiride de buldukları düşünülebilir.

Sonuçlar ve Öneriler

- Mezun öğrencilerin %30'u örgün eğitimle bir üst eğitime devam etmektedir. Bu da meslek yüksekokulu mezunlarının bitirdiği bölümde ara eleman olacak şartının alternatifsiz olmadığını göstermektedir. Öğrencilerin meslek yüksekokullarına yönlendirilirken bu bilinçle yönlendirilmeleri onların başarısını daha da arttırabilir. Dikey geçiş sınavıyla bir üst öğrenime devam eden kişiler yeni katılan arkadaşlara tanıtılarak onlarda bu şevkin artması sağlanabilir.
- Bölümden mezun olan öğrencilerin yaklaşık %37,7'si işsiz durumdadır. Bu kişilerin yetkinliklerinin arttırılarak iş bulması sağlanmalıdır. Eğer bölgede talep / arz dengesizliği varsa bunun araştırılarak kontenjanlarda ayarlama yapılması gelecekteki mezunların daha fazla istihdam sağlanabilir.
- Bölüm mezunlarının büyük bir bölümünün farklı sektörlerde çalıştığı anlaşılmaktadır. Doğrudan bilgisayar ile ilgili bir meslek olmasa da %60'ının bilgisayar ile ilgili bir işte çalıştığı görülmüştür. Bu durumda seçmeli derslerin farklı sektör ve hizmetleri kapsayacak şekilde genişletilmesi ve isteyen öğrencilerin bunları seçmesi sağlanarak onların farklı sektörde daha rahat ve daha fazla istihdamı sağlanabilir.
- Bilişim sektöründe çalışanlar bile okulda öğrenilen bilgilerin çok azını iş hayatında kullandıklarını ifade etmiştir. Bu da okuldaki eğitim müfredatının İKMEP kapsamında güncellenmesine rağmen dersin işleyiş ve öğrenciye aktarılmasında problemlerin olabileceğini akıllara getirebilir. Bu durumda sorunun acilen tespit edilip, buna göre önlem alınması gerekmektedir.
- Ülkemizde iş ararken adamının olması yine önemli bir faktör olarak hafızalarda yer aldığı görülmektedir. Lakin onun kadar yaşanan ilde programcılık ile ilgili iş alanının olmaması ifadesi de göze çarpmaktadır. Türkiyede doğudan batıya, kuzeyden güneye meslek yüksekokullarının çoğunda bilgisayar teknolojileri bölümünün altında

bilgisayar programcılığı programının olduğu bir gerçektir. Türkiyenin yazılım sektöründe hala çok küçük bir rolünün olduğu düşünülürse ne kadar programcı piyasaya sürülürse sürülsün programcılıkta atılımdan ziyade işsizliği beraberinde getirdiği düşünülebilir. Bundan dolayı bölgesel bazda meslek liselerinde yapılan bilgisayar teknolojilerinin dallara ayrılması ve bu dalların açılması uygulamasına meslek yüksekokullarının acilen gitmesi gerekmektedir. Dallara ayrılması hem diğer dallardaki kalifiye eleman ihtiyacını giderirken, programcılık alanında arz fazlalığının da önüne geçilecektir. Bu durumda iş sahasının azlığı cevabı oldukça düşebilir.

- Yeterli bilgiye ve yetkinliğe sahip olamamam cevabı da fazla kişiye kısıt olanaklarla eğitim vermenin nedeni olabilir. Talebin fazla olmadığı yerde arz edilecek öğrenci sayılarındaki düşüş sınıf mevcutlarını azaltacak ve daha verimli ders işlenebilecektir, bu da kendine güvenen yetkin iş gücünün ortaya çıkmasını sağlayabilir.
- Okuldaki eğitimin yeterli hale getirilmesi için kişi başlı projelerin ve uygulamaların yapılması iyi bir etken olabilir. Bu da kalabalık sınıflarda hocaların iş yükünün fazlasıyla artmasına neden olmakla beraber sınıfların bölünmesi metoduna gidilebilir. Meslek liselerinde benzer sınıf mevcuduna aynı anda 3 öğretmen girerken, meslek yüksekokullarında tek hocaların ders işleme verimliliği ve etkinliği düşürmektedir. Bundan dolayı özellikle meslek derslerinde sınıfların şubelere ayrılması ya da birden fazla hocaların derse girmesi iyi bir yöntem olabilir.
- Staj, eğitimin çok önemli bir parçasıdır. Lakin staj mesleği ile ilgili ciddi bir kurumda yapıldığında fayda sağlamaktadır. İş sahasının azlığı tüm öğrencilerin böyle bir olanaktan faydalanmasına engel olmaktadır. Yine arz talep dengesizliği burada da karşımıza çıkmaktadır. Talebe göre arzın mutlaka dengelenmesi gerekmektedir. Bu iyi bir eğitimin ve istihdamda artışın en önemli noktası olabilir.
- Öğrencilerin öz eleştirisi yaparak hakkı ile ders çalışmadıkları ve çalışkan bir öğrenci gibi davranmadıklarını ifade edenlerin oranı %60'tır. Bu oranın ve bunların sonucunun mevcut öğrencilere gösterilerek, bu kişilerle mevcut öğrencilerin iletişime geçmesi sağlanılarak durumun önemi kavratılabilir ve mevcut öğrencilerin daha fazla ders çalışması sağlanabilir.

Kaynakça

Akyaç, N. (2002), Türkiye'de ve Bazı Avrupa Birliği Ülkelerinde Mesleki Teknik Eğitim (Almanya, Fransa, İsviçre, İspanya, Yunanistan Örneđi), milli eğitim dergisi, sayı 155-156 yaz güz 2002.

Biçerli M. K, (2011), Yükseköđretim Sistemimizi İşgücü Piyasasındaki Gelişmeler Paralelinde Yeniden Yapılandırmak Zorundayız, Yüksek öğretim ve bilim dergisi, cilt 1 sayı 3 , 122-127

Süygün, M.S. (2007). Çukurova Bölgesinde Faaliyet Gösteren İhracatçı KOBİ'lerin Bilişim Teknolojileri Kullanımlarının Belirlenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana, syf:6.

Tekinarslan, E. (2008). Eđitimciler İçin Temel Teknoloji Yeterlilikleri Ölçeđinin Geçerlilik ve Güvenilirlik Çalışması. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 7 (26), 186-205.

<http://myo.zirve.edu.tr/icerik/akademik-birimler/bilgisayar-programciligi>